

ב"ה

10 טיפים נחוצים לקניית ספר תורה בכשרות ובהידור

נכתב על ידי שמעון כהן – סופר ומגיה מוסמך.
אני ממליץ להדפיס את החוברת ולקרוא בזמנך הפנוי
אני בטוח שהחוברת תהיה לך לעזר רב מאוד בתהליך
קניית ספר התורה ותציל אותך מטעויות ומכשולות.
ובכן, שמי שמעון כהן, ואני זוכה להיות סופר סתם מעל
24 שנים (כמו כן כ- 8 שנים מגיה סת"ם מוסמך עם
תעודה)
ועל כן הטיפים שלהלן נכתבו מתוך ניסיון וידע עשיר.

אשמח לקבל הערות והארות במייל:

best2626@gmail.com

או בטלפון: 053-3118666

קודם כל הרשה לי להביע את הערכתי אליך, שאתה מתעניין בכתיבת ספר תורה, זו זכות גדולה לך, למשפחתך וזכות גדולה למי שלמענו אתה כותב את ספר התורה, אשריך! לא כל יהודי זוכה לזה!

קניית ספר תורה, היא בין האירועים המרגשים ומשמעותיים ביותר לחיי היהודי האירוע מרגש גם רוחנית וגם גשמית.

ואם תשאל מדוע? ובכן רוב עם ישראל לא זוכה לקיים בפועל את מצוות עשה מהתורה של כתיבת ספר תורה.

לעומת זאת אתה מתעניין בקיום מצווה חשובה זו ומוכן להשקיע מכסף לקיים מצווה חשובה בסכומים כאלו לעילוי נשמת או להבדיל להצלחה ולברכה.

כאשר אדם כותב ספר תורה לעילוי נשמת הוריו, הוא זוכה בנוסף למצוות עשה של כתיבת ספר תורה, גם למצוות כיבוד אב ואם והקמת מזכרת זכות נצחית להורים שלו או לכל נשמה שהוא כותב לעילוי נשמתם.

ובכן להלן כמה טיפים חשובים:

(אל דאגה, בסוף הטיפים, אתן לכם דף משימות עם סימונים שתוכלו לסמן "V" על כל מקום שקיימתם את הטיפ לפי הסדר)

טיפ 1 – תפילה

קודם כל לפני מהלך כזה, חשוב להתפלל לבורא עולם שיכוון אתכם לסופר המתאים שיכתוב לכם את ספר

התורה בצורה הטובה ביותר מבלי טעויות ובעיות הלכתיות חס ושלום.

כמובן שהסופר הוא אדם ככל האדם ואינו מלאך שלא טועה, כמו שכתוב כמו שכתוב "הכל תלוי במזל אפילו ספר תורה שבהיכל."

ולכן תפילה זה הדבר הראשון לפנות ישירות לבורא עולם ולבקש מקירות הלב, אבא שבשמים ברצוני לעשות לך נחת רוח, ולזכות לכתוב ספר תורה בכשרות הטובה ביותר, אנא! כוון אותי לסופר המתאים, שיכתוב לנו את ספר התורה בצורה הכשרה ביותר מבלי טעויות.

טיפ 2 – בוחרים סופר רק עם תעודת סופר מוסמך בתוקף.

מספיק חיסרון ידיעה של הלכה חשובה אחת כדי לפסול את ספר התורה, כמו שידוע על סופר ללא תעודה שקידש רק שמות הויה ולא קידש שמות קודש נוספים שיש בתורה וכל ספרי התורה שלו נפסלו.

[בקישור כאן הסברתי שסופר סתם מומלץ זה סופר רק עם תעודה בתוקף ועד כמה חשובה התעודה בתוקף](#)

כיום ישנם לא מעט סופרים, מסוגים שונים, ולפעמים קשה לבחור, ולכן סינון ראשוני והכרחי לוודא מפורש וישירות 2 תנאים חשובים והם:

1 – סופר עם תעודה

2 – שהתעודה תהיה בתוקף.

ישנם כיום 2 מכונים שמקובלים על ידי גדולי ישראל והם **מכון יד רפאל – מטעם ישיבת כסא רחמים, בראשותו של הרב מאיר מאזוז שליט"א, ראש המכון הוא הרב שלמה מועלים שליט"א.**

סופר שלא עובר את המבחן, נדרש לבוא שוב ולהבחן עד שידע כראוי את ההלכות.

ומכון שני זה מכון משמרת הסת"ם בבני ברק.

ובכן אם תשאלו למה חשוב תנאי שני והוא תעודה בתוקף – התשובה היא שכולנו בני אדם ואנחנו יודעים בעצמינו שדברים שידענו לפני 3 או 5 שנים נשכחו מאתנו

ולכן בתעודת הסופר, נכתב מפורש שהתעודה מוגבלת ל 3 שנים ולאחר מכן על הסופר לחדש את התעודה על ידי שייבחן מחדש ויחדש את תעודתו.

להלן דוגמת התעודה שלי – שניתן לראות את תאריך חידוש התעודה שלי ולכמה זמן התוקף של התעודה, כך תוכלו אתם לברר ולדעת בדיוק על מה להסתכל. כמו כן כתוב מספר תעודת הזהות של הסופר, ותוכלו להשוות ולראות אם היא מתאימה לתעודת הזהות של הסופר.

על התעודה כתוב לפני כמה שנים ניתנה התעודה.

להלן צילום מתוך הספר החשוב יריעות שלמה המדבר על חשיבות התעודה ואיסור כתיבת ספרי תורה תפילין ומזוזות לפני שמוציאים תעודה

שלמה

פרק ד - הסופר

יריעות

עב

לאחרים³⁴.

יט. לא יכתוב ספר תורה תפלין ומזוזות עד שיהא בקי בהלכה ובאומנות הכתיבה ויבחן ויקבל כתב סמיכה המעיד על כך, ועל כן מצוה על מי שמלמד לסופרים את מלאכת הכתיבה להתנות אתם שמלמדם בתנאי שלא יכתבו סת"ם בלא כתב סמיכה³⁵. וכן מגיה

שפת היריעה

קודם למעשה, שמלמד אותם בתנאי גמור שלא יכתבו סת"ם בלא אישור הנ"ל. עכ"ל. ומור"ד הגאון הנאמ"ן שליט"א כתב (בשולי המכתב הנ"ל) וז"ל: הדברים פשוטים וברורים שאם שוחט צריך סמיכה שלא יכשיל את הרבים בלאו דנבילה ק"ו לסופר סת"ם שעלול להכשיל ח"ו קרקפתא דלא מנח תפלין לכל החיים ובברכות לבטלה לאלפים ולרבבות. בשגיאות שלא יעמוד עליהן איש בעולם רק ברוח הקודש (נגון חסרון כתיבת השמות לשמה וכדומה) לכן יש להקפיד שכל העוסקים בזה לא יעשו כלום עד שיקבלו סמיכה ותעודה. עכ"ל. וכן הסכים מופה"ד מרן הגאון הראש"ל רבנו עובדיה יוסף שליט"א בזה"ל: אני מסכים לכל מה שכתב ידידי הרב הגאון הנאמ"ן שליט"א ואף ידו תכון עמו. עכ"ל. אמנם יש שחשבו שהם בקיאים בהלכה די הצורך ואין הם צריכים להבחין על זה, וכשסוף סוף נבחנו נוכחו לדעת שיש כמה וכמה הלכות שלא ידעו, וכמ"ש בגליון "הקולמוס" שבהוצאת משמרת סת"ם ב"ב (משנת תשמ"ה) וז"ל: אברך חשוב אחד הודה בדמעות כי מחמת חסרון ידיעה היה מקדש רק שמות הוי"ה ב"ה בלבד, ומעולם לא קידש את שאר השמות הקדושים. ואברך אחר הודה בשעת בחינתו שכל השנים כתב פרשיות דר"ת "כסדרך"

34. משנה ברורה (סימן ל"ב ס"ק ק"ג) בשם ספר חסידים.

35. מהר"ש אבוהב בספר הזכרונות (וכוון ט"ו) והחת"ס בהסכמה לספר קסת הסופר, ורבי חיים פלאגי זצ"ל בספרו תנופה חיים (דף רמ"ז) שבלתי סמיכה ידיו אסורות מלכתוב אפילו אות אחת שבתורה, וכ"כ הרב חסד לאלפים (סימן ל"ב אות ל"ג) שמה טוב ומה נעים מנהג ערי אשכנז שאין מניחים לכתוב ואין קונים סת"ם אלא מסופר שיש לו כתב סמיכה בידו, וכ"כ בשו"ת שואל ומשיב (קמא ח"ג סימן קל"ג), וכ"כ בספר קול יעקב (סימן ל"ב אות קט"ד) וכן העלה בספר קול סופרים (סימן ב' סעיפים ב-ג) שכל סופר צריך להיות לו כתב תעודה מרבו אשר למד אצלו האמנות וגם מהמרא דאתרא. וכן פסק בשו"ת ישכיל עבדי ח"ג (דף ק' ע"ב סעיף א'), וכן דעת גדולי זמנינו כמ"ש הרח"ג רבי משה שאול קליין שליט"א (במכתב כת"י) בזה"ל: הנני להודיע בשער בת רבים שדעת מרן הגר"ש ואזנר שליט"א (שר"ת שבט ה'וי ח"ח א"ח סימן ט"ו) לאסור לסופר לכתוב סת"ם ומגילות בשום פנים ואופן אך ורק ע"י רב מוסמך או ע"י אישור של המכון למשמרת סת"ם. וע"כ מצוה רבה על מי שמלמד לסופרים את צורת הכתב, לעשות תנאי

ובכן נסכם את הטיפ השני – יש לקנות אך ורק מסופר סתם שיש לו תעודה בתוקף, וזכותכם לבקש לראות את התעודה בלי סיפורים והתחמקויות.

אם אתם קונים מסוחר או מנהל מכון סת"ם – המצב יותר מורכב, כי לא מעט מהם לא יסכימו להראות לכם את הסופר, או שיסכימו להראות מבלי שתוכלו להיות בטוחים מי כתב ואיזו תעודה יש לו.

אספר לכם שלפני כמה חודשים התקשר יהודי שאמר לי שמכון סת"ם מסויים משתמש בצילום תעודת סופר סתם האישית שלי כדי להראות למתעניינים שיש להם סופרים עם תעודת סופר סתם בתוקף.

לכן חשוב מאוד להיפגש עם הסופר במקום הכתיבה שלו ולא להתבייש לבקש את תעודת הסופר לוודא שאתם הולכים להשקיע במקום הנכון.

כמו כן כדאי לבקש לקוחות קודמים של הסופר, כדי להתקשר ולוודא עבודות קודמות שהסופר עשה ועד כמה הם מרוצים.

(אל דאגה, בסוף הטיפים, אתן לכם דף משימות עם סימונים שתוכלו לסמן "V" על כל מקום שקיימתם את הטיפ לפי הסדר)

טיפ 3 – לעשות חוזה עם הסופר

כשיש חוזה, הדברים ברורים, יודעים מתי וכמה יריעות הסופר אמור לכתוב בחודש ומתי עליו לסיים את ספר התורה ואת כל תנאי התשלום.

חוזה מונע הרבה אי הבנות וגורם בהירות בתהליך הזמנת הספר תורה.

כדאי לצרף לחוזה דוגמת כתב שהוצג על ידי הסופר כדי לדעת שתקבלו בדיוק אותה רמה ואותו כתב.

לפני תחילת כתיבת הספר תורה כדאי מאוד לומר "הריני ממנה אותך לשליח במקומי לכתיבת ספר התורה, לקיים מצוות עשה של כתיבת ספר תורה"

[הורידו חינם בקישור הזה את החוזה לספר תורה שהכנתי](#), כמובן שתוכלו להוסיף ולמחוק תנאים כאוות נפשכם.

טיפ 4 – לעולם לא לשלם מראש את כל סכום ספר התורה

כמו בכל תחום בחיים, חשוב לא להעביר את כל התשלום של ספר התורה לסופר, אלא לתת לפי מספר חודשים עד סיום הכתיבה.

כמו כן חשוב להשאיר סכום מכובד שיינתן במסירת ספר התורה על ידי הסופר.

טיפ 5 – בירור על כשרות וטיב הקלף

אמנם רוב ככל הקלפים שיש בשוק הם מיוצרים עם כשרות, אבל ישנם עדיין מקרים של קלף שאינו מבעל חיים כשר, או שמענו על מקרים שתפסו קלף שעיבדו אותו ערבים בשטחים ונתפס על ידי המשטרה.

לכן חשוב לברר שהקלף הוא מיצרני קלף עם כשרות – לי אישית ידוע על היצרנים הבאים שיש להם הכשר: קלף קניגסברג, ספרנוביץ, רוזמן, נפרשטק, אייל.

אני אישית קונה את הקלף שלי מסוכן ישיר של קניגסברג שיש לו אישור שיווק רק של קלף קניגסברג, ולכן אני קונה באופן בטוח בכשרות הקלף.

בסוג הקלף לספר תורה ישנם 3 סוגים עיקריים:

1. **קלף שליל** – שזה הקלף מהודר יקר והכי איכותי וגם הכי נוח לכתיבה – אני מזמין וכותב רק על קלף שליל ומרוצה מאוד

2. **קלף סוג א'** – שזה קלף נעשה מעור של עגלים

3. **קלף סוג ב'** – זה קלף עם בעיות מסויימות כמו חורים קטנים, או קלף עבה מידי או שעיר מידי, למרות שכתובה עליו יכולה להוזיל את מחיר הספר תורה בכמה אלפים טובים אבל קלף מסוג זה אני לא ממליץ כלל.

ולכן חשוב לוודא עם הסופר שהוא כותב על קלף סוג א'
או קלף שליל.

אני אישית כותב רק על קלף שליל – שזה גם הכי מהודר
וגם הכי נוח לכתיבה.

טיפ 6 - קנייה ישירות מהסופר

כמו בכל תחום כשאתה מגיע למקור אתה יותר בטוח ממי
קנית וגם יודע למי לפנות אם וכאשר יש ספקות ובעיות.

וכמובן אתה חוסך פערי תיווך, עולם כתיבת הסת"ם
מתחלק ל 2 או שהסופר כותב ללקוח פרטי כמוך או
שהסופר כותב לסוחר.

כאשר הסופר כותב לאדם פרטי, הוא יכול לתת מחיר טוב
ואתה בתור קונה מרוויח את פערי התיווך.

לעומת זאת כשקונים מהסוחר, הוא מחויב על פי חוק
להוסיף מע"מ ואת הרווח שלו, דבר שמייקר את הספר
תורה בממוצע בין 20 ל 30 אלף שח.

לעומת קניה מסופר פרטי, ישירות שלרוב הוא עוסק
פטור, ולא צריך על פי חוק לשלם מע"מ – אז אתה חוסך
את כל זה.

כמו כן סוחרים ובעלי חנויות סת"ם יכולים להעדיף לפעמים סופר סת"ם זול שאין לו תעודה בתוקף על פני סופר עם תעודה בתוקף שעשוי להיות יקר יותר עבורם. ולכן הכי טוב להיפגש ולהזמין ישיר מהסופר עצמו!

(דרך אגב, אני מציע שירות הזמנת ספר תורה ישירות מהסופר עם פיקוח שלי, וכך מצד אחד אתה קונה ישירות מהסופר ומצד שני יש לך פיקוח שלי עם ניסיון של 23 שנה בתור סופר ומגיה סת"ם מנוסה שיפקח שהכתיבה התיוג וההגהה נעשים כראוי)

טיפ 7 - תיוג – והסוד לבדיקת השאיפה להידור של הסופר

כדאי לבקש יריעה מתוייגת של הספר תורה, ולראות אם התגים נראים כראוי.

הטיפ הסודי - וכאן אגלה לכם סוד מקצועי: על פי הקבלה ועל מנת שהספר תורה הספרדי יהיה מהודר יש לתייג בתג אחד את 6 האותיות שלהלן והם: ב,ד,ק,ח,י,ה – ובכן ישנם סופרים וסוחרים שרוצים לחסוך ולא מתייגים את האות יו"ד.

כמובן שאין זה פוסל את הספר תורה, אבל מוריד מההידור, 99% ממזמיני הספר תורה לא יודעים את זה, ולכן חלק מהסופרים והסוחרים חוסכים ולא מתייגים את יו"ד.

ובכן אם מביאים לכם דוגמת כתב, תראו אם תייגו את האות יו"ד – ואם לא תייגו, תדעו שהסופר או הסוחר מנסה לחסוך בעלויות על חשבון ההידור.

טיפ 8 – לא לקנות ספר תורה משומש!

בספר תורה משומש מחודש יד שנייה – לא משנה איך תקראו לזה, החסרונות רבים מאוד להלן כמה:

1 – לא ניתן לדעת מי כתב את ספר התורה, ויתכן שנכתב על ידי סופר לא מוסמך, אז גם אם הכתב נראה יפה, עדיין רב הנעלים על הגלוי ולא כדאי להתעסק עם רכישת ספר תורה שלא יודעים מי כתב

2 – ספר תורה משומש – יתכן ששופץ ויכול להחזיק עוד שנה שנתיים ואז שוב יתכן בו פיצוצים או בעיות שונות, בשביל מה להיכנס לזה?

3 – ישנם לא מעט סיפורים על ספרי תורה שנגנבו ונמכרים בזול מאוד לחנויות הסת"ם שלא מבררות מי ומה, וכך משפצים ומנסים למכור לכם דבר חשש גנוב, אף אחד מאתנו לא רוצה להיות שותף לסחר הזה!

4 – אסור למכור ספר תורה חוץ מ – 2 סיבות, לצורך ללמוד תורה או לישא אשה, וגם אז צריך היתר מרב כדי למכור את ספר התורה, ולכן מי שמוכר ספרי תורה משומשים בלי שמקבל אישור היתר מזה שמכר לו את הספר תורה, שותף לעבור על האיסור הזה.

5 – לפעמים מוכרי ספרי התורה המשומשים לוקחים כמה יריעות מספר אחד ועוד מספר שני ושלישי ומחברים הכל יחד דבר שיוצר שינויים בכתב ובאיכות, וכמובן שאי אפשר לדעת מי כתב, מתי ואיך נכתבו כל הערבוב של ספרי התורה יחד.

אין כמו לקנות ספר תורה חדש ישירות מהסופר!

טיפ 9 – לבקש 2 הגהות גברא!

כידוע אנחנו בני אדם, וכולנו עשויים לטעות, כיום רוב ספרי התורה החדשים מוגהים רק הגהת גברא (ידנית אחת) ו 2 הגהות מחשב.

אני ממליץ ונוהג גם בספרי תורה שאני כותב לתת ל 2 מגיהים ידניים שיעברו על ספר התורה שלי, כדי שמה שלא ימצא מגיה א' ימצא מגיה ב' וכן להיפך.

ישנם סופרים או סוחרים שבשביל לחסוך את ה 2000 ש"ח הגהת גברא הנוספת, עושים רק הגהת ידנית אחת.

אני ממליץ לדרוש מהסופר 2 הגהות ידניות, ולבקש את שמותיהם של המגיהים, כדי שתוכלו לשאול בהמשך אותם אם הם הגיהו לכם.

או פשוט לאחר כתיבת ספר התורה והגהתו, תוכלו לתת למגיה ידני שיגיה בשבילכם את ספר התורה.

טיפ 10 – תיק לספר תורה

ישנם לא מעט תיקים יפים ומרשימים שחלקם גם מיוצרים בסין, והם כבדים או שמתפרקים ברבות השנים.

אני אישית ממליץ על 2 חברות ידועות וגם ותיקות.

האחים חדאד (הוקמו בשנת 1964) והצורפים (הוקמו בשנת 1952) שלפי מה שידוע לי התיקים שלהם מיוצרים בארץ ושני חברות אלו הן ותיקות מעל 50 שנה בשוק.

חשוב לבחור תיק קל לנשיאה ועם אחריות.

הכנתי למענכם, טבלה מסודרת תסמנו V על כל צעד.

לעשות..		
תפילה להצלחת הזמנת הספר תורה	☐	1
ביררנו על סופר עם תעודה בתוקף	☐	2
דרשנו 2 הגהות ידניות לספר תורה	☐	3
לא התפתינו לרכוש ספר משומש אלא חדש	☐	4
ביקשנו טלפונים של לקוחות קודמים	☐	5
ביררנו על טיב הקלף	☐	6
פגשנו את הסופר ממש וראינו אותו כותב	☐	7
קנינו ישירות מהסופר ולא מסוחר	☐	8
ראינו את הכתב וראינו שמתוייגת אות יו"ד	☐	9
ערכנו חוזה מסודר	☐	10
לא שילמנו מראש את כל התשלום	☐	11
ביררנו על תיק קל לנשיאה ועם אחריות	☐	12
אומרים תודה לבורא עולם!	☐	13

